

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619200236
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619200236.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka O. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, XXX XX K., toho času bytom S.ße XX Stg. X/X, XXXX V. an der K., Rakúska republika, štátny občan Slovenskej republiky a otec K. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX, XXX XX W., toho času bytom P. XXX/XX, XXX XX K., štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/13/2010-24 zo dňa 22.01.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2010 vo výroku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X., nar. XX.XX.XXXX tak, že maloletý X. H., nar. XX.XX.XXXX s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca K. H., nar. XX.XX.XXXX.

II. Matka O. E., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého X. H. vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom 11.01.2019.

III. Takto určené výživné j e m a t k a p o v i n n á platiť vždy mesačne vopred k rukám otca maloletého dieťaťa do 20.dňa toho ktorého mesiaca.

IV. Zročné výživné za obdobie od 11.01.2019 do 31.03.2019 vo výške 267,83 Eur j e m a t k a p o v i n n á zaplatiť k rukám otca maloletého dieťaťa do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.01.2019 sa otec domáhal zmeny rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému X. H., nar. XX.XX.XXXX. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/13/2010-24 zo dňa 22.01.2010 sú schválil rodičovskú dohodu a zveril maloletého syna X. do výchovy a starostlivosti matky a otec bol zaviazaný na platenie výživného mesačne v sume 30 % zo sumy životného minima. O dieťa sa staral väčšinou otec sám, pretože jeho družka pracovala v dvojtyždňových intervaloch v Rakúsku ako opatrovateľka. Uvedený návrh podal z dôvodu, že matka maloletého neposkytuje potrebnú starostlivosť synovi, ani keď je doma, väčšinu času sa túla, požíva alkoholické nápoje. Otec zabezpečuje celý mesiac výchovu a starostlivosť synovi. Syn navštevuje 3. ročník Základnej školy v K., stravuje sa v školskej jedálni, chodí na obedy a tiež do družiny. Poplatky za stravu uhrádza otec. Maloletý hráva futbal a chodí na anglický krúžok. Bývajú v dvojizbovom byte, ktorý vlastní družka. Mesačné náklady na bývanie sú v sume cca 200,- Eur. Otec

dieťaťa momentálne poberá dávku v hmotnej núdzi mesačne v sume 61,60 Eur, vie si aj brigádnicke privyrobiť.

2. Matka maloletého X. v písomnom podaní označenom ako „Vyjadrenie a zverenie X. H. do starostlivosti obidvoch rodičov“, doručenom súdu dňa 30.01.2019, uviedla, že ich vzťah s otcom dieťaťa bol nefunkčný ešte pred narodením syna X.. Otec dieťaťa ju podvádzal, jeho milenka jej vypisovala sms-ky, v šiestom mesiaci tehotenstva ju mlátil po hlave a pod okom mala monokel, v zlosti ju v tehotenstve zbil. Otec dieťaťa bol agresívny, nervózny, popíjal alkohol a pije stále, o čom svedčia aj papiere z bývalého manželstva. K. H. ju veľakrát udrel, v januári do nej sotil, mala pomliaždenie vlasovej pokožky, rozbitý nos, ústa, z miesta činu ušiel, polícia jej musela privolať záchrannú službu. V bývalom vzťahu tiež zasahovala polícia, synovi exmanželky zlomil ruku. Otec dieťaťa sa o nich nevedel finančne postarať, preto bola matka nútená od dvoch rokov syna pracovať. X. od dvoch rokov chodil do škôlky, čo jej v práci spôsobovalo problémy, keďže syn bol často chorý a ona s ním bola často PN. Kolektív jej to dal najavo a ona z toho dôvodu dala výpoveď. Pracovala „na separovanom odpade Breznička“, kde separovala špinavý odpad, hrabala sa v kope, kde boli myši, potkany, veľa ľudí sa jej čudovalo, že porodí dieťa 39-ročná, ale inú možnosť nemala. Matka žiadala súd, aby maloletý X. bol zverený do výchovy otca, matky. X. má rád obidvoch rodičov. X. nie je hmotná vec, aby slúžila na pomstu. Je pravdou, že matka sa bude vydávať, domov nevie chodiť, pracuje každý deň, čo X. pochopil. Ak nebude pracovať, platiť hypotéku, exekútor im zoberie byt. X. matka podľa svojho vyjadrenia platí byt, výlety, školské potreby, oblečenie. Byt, nábytok nadobudla ešte pred spolužitím s otcom dieťaťa. So synom je každý deň v kontakte, navštevuje ho, prázdniny bude pri matke. Keď sa syn rozhodne, môže bývať v Rakúsku. Otec dieťaťa pracuje „na čierne“ pre jedného právnik, ktorý sa matke v telefóne vyhrážal, že spraví všetko, aby X. prisúdili otcovi, pričom matka dúfa, že to neovplyvní súd.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom otca a matky maloletého dieťaťa, výsluchom maloletého X. H., prečítaním rodného listu maloletého dieťaťa, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odpovede Základnej školy, I. 3, K. zo dňa 04.02.2019, odpovede Obce W. zo dňa 05.02.2019, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v domácnosti rodičov maloletého dieťaťa, správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Poltár zo dňa 14.02.2019, výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR, výpisu zoznamu páchatelov, správy Mesta Poltár zo dňa 06.02.2019, potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2019 otcom maloletého dieťaťa, listinných dôkazov preukazujúcich výdavky otca maloletého dieťaťa, listinných dôkazov preukazujúcich príjmy a výdavky matky maloletého dieťaťa, potvrdenia o pobyte matky maloletého dieťaťa v Rakúsku, potvrdenia o zamestnaní matky a výške odvodov, sobášneho listu matky maloletého dieťaťa, oboznámením spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/38/2016, 6P/41/2014 a 11P/13/2010 a zistil tento skutkový stav:

4. Z rodného listu maloletého dieťaťa má súd preukázané, že rodičmi maloletého X. H., nar. XX.XX.XXXX sú matka O. I. (teraz E.), nar. XX.XX.XXXX a otec K. H., nar. XX.XX.XXXX.

5. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu bol upravený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 11P/13/2010-24 zo dňa 22.01.2010, právoplatným dňa 26.01.2010, ktorým bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol maloletý X.ý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný vyživovacou povinnosťou v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona počnúc od narodenia dieťaťa XX.XX.XXXX.

6. Zo súdneho spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/13/2010 vyplýva, že v čase predchádzajúceho rozhodovania matka bývala v dvojizbovom byte spolu s maloletým X. a s dcérou z predchádzajúceho manželstva N. I., ktorá navštevovala gymnázium v K.. Otec maloletej N. platil výživné v sume 36,- Eur. Mesačné náklady na bývanie predstavovali sumu 133,- Eur. Obidvaja rodičia maloletého X. mali vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom. Matka poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 121,69 Eur, rodičovský príspevok vo výške 164,22 Eur a prídavky na dve maloleté deti vo výške 42,50 Eur. Otec dieťaťa bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 118,30 Eur.

7. Súd z úradnej činnosti zistil, že na tunajšom súde boli na návrh matky vedené aj ďalšie dve konanie o zvýšenie výživného na maloletého X. H. pod sp. zn. 6P/41/2014 a 8P/38/2016. Obidve konanie boli na základe späťvzatia návrhu zastavené.

8. V predmetnej veci sa uskutočnili dve súdne pojednávania, dňa 15.02.2019 a dňa 29.03.2019.

9. Otec maloletého dieťaťa na súdnych pojednávaniach trval na tom, aby bol maloletý X. zverený do jeho osobnej starostlivosti a aby bola matka zaviazaná vyživovacou povinnosťou vo výške 100,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu, teda odo dňa 11.01.2019, prípadne povinnosťou platiť výživné, na ktorom sa rodičia dohodnú. Otec chce zveriť syna do svojej opatery, pretože jeho matka už nechce žiť na Slovensku. Otec nemá výhrady voči tomu, aby sa matka so synom stretávala.

Na prvom pojednávaní otec dieťaťa uviedol, že matka dieťaťa bola za posledné dva mesiace doma len asi trikrát, pred tromi týždňami naposledy na hodinu. Pobalila sa, so synom bola len túto dobu. Čoraz viac sa skracovali intervaly, keď bola po návrate z práce v Rakúsku doma. Predtým chodievala do Rakúska na dva týždne a dva týždne bola doma, ale postupne sa stávalo, že aj keď bola doma, dva dni ležala, večer išla do baru a prišla opitá. V januári tohto roku prišla domov na dva dni a povedala, že sa prišla opiť. V poslednom čase aj keď prišla, len si zložila veci a niekam šla. V Rakúsku pracuje štyri alebo päť rokov. Keď matka dieťaťa požíva alkoholické nápoje, je to zlé, rýpe do človeka, príde uprostred noci a vyvoláva konflikty. Rodičia dieťaťa už jeden a pol roka spolu nespávajú, matka spáva s X. a otec spáva v detskej izbe. Keď je v takomto stave, máva aj nevhodné telefonáty, v noci voláva rodičom otca dieťaťa. Keď volá synovi, v telefonáte mu rozpráva, ako veľmi jej chýba, ale keď príde domov, tak sa mu nevenuje a vystrája, čo dieťa vníma. Otec preto radšej v noci odíde preč. Je pravdou, že matka kupuje synovi veci. Predtým, keď začala pracovať v Rakúsku, chodila domov v dvojtýždňových intervaloch, ale postupne začala rozprávať, že musí odísť z domu skôr, napríklad už v piatok. Je pravdou, že odkedy bol na súde podaný návrh, matka volá synovi každý deň, ale predtým to tak nebolo. Volá synovi, že v Rakúsku má priateľa mafiána, že už nebude platiť za byt v Poltári. Povedala to synovi do telefónu a on kvôli tomu plakal. Deň pred pojednávaním prišla za synom do školy, doniesla mu hračky, nejakú stavebnicu, bola s ním asi desať minút a prespala s priateľom v hoteli. Cez prázdniny bol X. u starých rodičov v W.. Týždeň bola jeho matka doma opitá. Volala si aj záchranku. X. vníma, že matka neprimerane veľa požíva alkoholické nápoje, syn ju aj prosí, aby prestala, ale ona na to povie, že byt je jej a otec je len prísťahovalec. Aj keď je doma matka dieťaťa, tak syna vyprevádza do školy otec.

Na otázku, ako mieni otec dieťaťa riešiť bytovú otázku v prípade, že už nebude možné, aby užívali so synom byt v K., otec dieťaťa uviedol, že má prisľúbený v K. sociálny byt. Keďže Lukáš chodí do školy v K., má tam aj kamarátov, dobre sa tam cíti, chcel by otec zostať so synom v K., prípadne by mohli žiť v W. u jeho rodičov. Podal si aj žiadosť o prijatie do zamestnania za školníka. Otec maloletého X. uviedol, že momentálne je „na sociálke“, ale brigádnicky si privyrába. Je si vedomý toho, že si bude musieť zabezpečiť prácu, aby mohol platiť za byt. Pre úplnosť uviedol, že do roku 2016 mal živnosť a dovtedy rodina žila z jeho príjmu. Otec má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére K. z manželstva, ktorá študuje na vysokej škole v Brne a otec jej platí výživné 120,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o výdavky na syna, otec dieťaťa uviedol, že za obedy platia cca 20,- Eur mesačne, do triedneho fondu asi 5,- Eur mesačne, nájom za byt posledné dva mesiace nezaplatil, ale elektrinu a plyn platí pravidelne on. Matka synovi osobitné výživné neplatí, ale je pravdou, že synovi kupuje veci. Kúpila mu veci, keď išiel do školy, na jeseň mu kúpila vetrovku aj topánky. Otec mu kúpil zase papuče. Niekedy kupujú veci od ruky od známych. Matka synovi kúpila aj tablet. Čím ďalej je matka so synom menej. Ešte sa to prehľbuje, odkedy má priateľa. Minule prišla s priateľom k nim domov, posadila ho na gauč a bol vyvolaný incident. Otec dodal, že on si nikdy nedovolil k nim do bytu priviesť žiadneho cudzieho človeka, ani žiadneho kamaráta si domov nevodí. Matka doteraz syna nikdy nevolala ani na prázdniny, ani na výlet do Rakúska. Naznačuje však synovi, že ho zoberie do Rakúska.

Pokiaľ matka naznačila, že syn sa otca bojí, pretože ten je naňho prísny, keď ide o učenie a školské výsledky, otec uviedol, že nechce vyzerat' ako tyran. Matke bolo jedno, či syn dostal trojku, pretože on sa s ním učil a jemu na tom záležalo.

Na v poradí druhom pojednávaní dňa 29.03.2019 otec maloletého dieťaťa uviedol, že ešte stále nemá prácu. Býva v byte matky dieťaťa, kde má evidovaný prechodný pobyt. Je pomerne ťažké nájsť si prácu na trvalý pracovný pomer v okolí Poltára, a to aj z dôvodu, že ráno vypráva chlapca do školy, ktorý môže byť v škole maximálne do 16.30 hod. Pokiaľ ide o úhradu za byt, nájom platí asi matka dieťaťa. Otec to nevedel presne uviesť, pretože spolu nekomunikujú. On platí za elektrinu a plyn, poisťky, synovi stravu v škole a platí aj stravu a všetko, čo so synom doma potrebujú. Matka syna od minulého pojednávania nebola ani raz navštíviť.

Príjmom otca je dávka v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur. Okrem toho si privyrobí brigádnicky okolo 500,- Eur mesačne, aby mohli so synom prežiť, fungovať a kúpiť si stravu. Pokiaľ ide o otázku bývania, otec má záujem zmeniť bývanie, ak sa nedohodne s matkou dieťaťa, ktorá hovorí synovi do telefónu, že chce, aby syn zostal bývať v byte, ale zrejme sám, lebo otec nevie, kam by mal ísť on. Pokiaľ ide o bývanie, z otcovej strany nie je problém dohodnúť sa s matkou dieťaťa. K výdavkom doplnil, že synovi

platí poisťku v Allianz - Slovenskej poisťovni vo výške 26,70 Eur mesačne, platí mu obedy v škole cca 20 až 28,- Eur mesačne, družinu mu vyplatí niekedy matka, niekedy on. Väčšinu peňazí, ktoré zarobí, minú hlavne na stravu, ale aj oblečenie, lebo teraz X. vyrastá z oblečenia.

K vyjadreniam matky dieťaťa, že ona rodinu financuje, otec uviedol, že on pred dvoma rokmi ukončil živnosť. Dovtedy otec financoval domácnosť. Matka z peňazí, ktoré zarobil (800 - 1.000,- Eur za mesiac) platila aj svoju hypotéku, o čom on nevedel, nakoľko mala kartu k jeho účtu. Nie je to teda pravdou, že 15 rokov, čo spolu žili, nikde nepracoval.

Pre prípad, že dieťa bude zverené do jeho starostlivosti, otec súhlasil, aby sa matka stretla so synom, kedy bude chcieť. Keď matka príde na Slovensko, otec je ochotný odísť z bytu, aby matka mohla so synom zostať v byte po celý čas.

10. Matka maloletého dieťaťa na súdnom pojednávaní dňa 15.02.2019 uviedla, že nesúhlasí s tým, aby dieťa bolo zverené do starostlivosti otca. Otec dieťaťa nerobil, nemal z čoho platiť alimenty, hypotéku, všetko platila ona. Matka uviedla, že do Rakúska si syna nemôže pozvať. Keď sa tam stará o rodinu ako opatrovateľka, tak to nejde. X. teraz ani nechce ísť do Rakúska, povedal jej, že on sa rozhodne, kedy pôjde do Rakúska, ale ešte je na to malý. Neznamená to však, že by ju nemal rád. Matka synovi povedala, že tu na Slovensku nezarobí, preto musí ísť do Rakúska. Matka priznala, že momentálne sa o syna nestará, ale minulý rok, keď bola doma, tak sa o syna starala, keď bola doma dva týždne. Nie je pravdou, že má problémy s alkoholom. Aj otec dieťaťa sa k matke správa zle, vulgárne sa s ňou rozpráva. Keďže nemali peniaze, matka musela ísť do práce. Momentálne však nepracuje, 31.12.2018 si zrušila živnosť. Potom robila čašníčku, roznášala jedlá, ale teraz ide na operáciu a potom si bude robiť rekvalifikačný kurz, aby mohla pracovať ako chyžná. Do Rakúska išla pracovať pred štyrmi - piatimi rokmi, striedala sa v dvojtýždňových intervaloch. Potom chodila aj na „záskoky“ a bývala v Rakúsku dlhšie, a to aj preto, že peniaze im nevychádzali, nakoľko platila aj alimenty, ktoré má otec dieťaťa na svoju dcéru K.. Každé tri mesiace musí matka v Rakúsku platiť aj odvody vo výške 600,- Eur. Nechcela však, aby to vyznelo, že nebývala doma. Uviedla, že často bola doma aj dva týždne. Teraz na Vianoce bola doma, ale syn bol v W.. Tam za ním nešla, lebo starí rodičia synovi hovoria, že takí ľudia ako ona patria do chlieva. V lete bola doma v kuse aj dva týždne a strávila čas so synom, kúpila mu bicykel, boli na ihrisku a na zmrzlinu. Pokiaľ ide o telefonáty so synom, zo začiatku, keď začala pracovať v Rakúsku, tak volala menej, lebo telefóny boli drahé, ale teraz, keď sú poplatky všade rovnaké, volá synovi na mobil každý deň. Mobilný telefón mu kúpila matka, ktorá platí aj za byt, v ktorom dieťa s otcom žije. Teraz vyplatila aj družinu do konca júna. 150,- Eur platí za byt, pretože otec dieťaťa za byt neplatil a splácajú aj nedoplatok. 20,- Eur synovi vyplatila podujatie - Rozprávková noc, ktoré budú mať v škole. Platila aj výlety, na ktoré chodil so synom so školou otec. Keď sa z Rakúska vracala, kúpila do domácnosti všetko od oleja, cez prací prášok, celý byt nechala vyupratovaný, ale peniaze otcovi nenechávala. Ona platí aj pôžičky, ktoré majú. Otec si teraz platí len alimenty a oblečenie a keď potrebuje niečo pre X.. Matka maloletého ďalej uviedla, že 27. februára sa ide vydávať. Inú vyživovaciu povinnosť ako k maloletému X. nemá.

Pokiaľ ide o jej návštevy doma, v januári bola doma jedenkrát „na otočku“ vyplatiť šeky. Bola aj v škole za synom, kde mu dala tablet. Vo februári bola doma raz, keď prišla na súdne pojednávanie. Bola za synom v škole a vybavil si nejaké papiere a s priateľom prespali v hoteli. S priateľom žijú v spoločnej domácnosti, preto momentálne v Rakúsku za bývanie neplatí. Aký má priateľ príjem matka uviesť nevedela. V čase prvého pojednávania zamestnaná nebola. Do konca roka 2018 však pracovala a mala príjem od 800 do 1.000,- Eur mesačne, z toho platila agentúre 10 % a odvody 600,- Eur raz za tri mesiace.

Pokiaľ ide o výdavky, matka platí za byt 150,- Eur mesačne, za svoju poisťku v Allianz-Slovenskej poisťovni, a.s. 28,- Eur mesačne, platí tiež pôžičky 175 + 70,- Eur mesačne a spláca aj pôžičku po 55,- Eur mesačne, ktorú si vo výške 2.800,- Eur na jej meno zobral jej syn, keď im chýbali peniaze na domácnosť a na splácanie dlžôb.

Matka uviedla, že nechce, aby X. s otcom odišli z bytu, chce, aby to bolo ako doteraz. Podanie návrhu na začatie konania vníma ako pomstu od otca dieťaťa, že má nového partnera. Mohlo to zostať tak, ako je to doteraz, že oni budú v byte a matka bude za všetko platiť. Uviedla však, že ona nebude dávať peniaze otcovi na výživné. Nech sa on zamestná. Keď muž urobí žene dieťa, má sa aj starať. Má si zdvihnúť zadok a zarobiť peniaze. Matka si byt nekupovala preto, aby oň prišla. Byt raz zostane X.. Matka dodala, že otec pracuje „načierno“, inak by nemal z čoho platiť alimenty pre svoju 19-ročnú dcéru 120,- Eur, ktoré platí sám.

Na druhom pojednávaní dňa 29.03.2019 matka maloletého X. uviedla, že sa vydala, zmenila priezvisko a má novú prácu. Do konca roka 2018 pracovala na živnosť ako opatrovateľka. Od januára bola čašníčka a pracovala v kuchyni až do operácie, ktorú podstúpila začiatkom mesiaca marec 2019. Pracovala tam

štyri - päť hodín denne a za celé obdobie jej dali asi 200,- Eur. Od 11.03. pracuje v nemocnici ako sanitárka, asi 24 km od miesta svojho bydliska. Momentálne je v skúšobnej dobe, ktorá bude trvať do 11.04.2019. Nevedela presne uviesť, aký bude mať príjem, ale bude to okolo 1.000,- Eur. Od posledného pojednávania nebola na Slovensku, pretože hneď ako mohla, od 11.03. nastúpila do práce. X. teda od toho dňa nevidela, ale každý deň si telefonujú. X. dá spraviť aj pas, aby cez prázdniny mohol prísť na návštevu. Na Slovensku nebola, pretože nemá ešte dovolenku a aby mohla prísť na Slovensko na pojednávanie, musela si dva dni nadrobiť. X. nateraz nechce ísť do Rakúska. Matke povedal, že ju veľmi ľúbi, ale chce zostať na Slovensku, kde má sestru a brata. Matka mu povedala, že keď sa rozhodne, môže prísť k nej bývať zo dňa na deň. Matka uviedla, že naďalej platí za byt, v ktorom býva X. s otcom. Tiež vyplatila nedoplatky na teplo a teplú vodu a tri mesiace nájomné, pretože nebolo zaplatené, plus platí pôžičky.

Na otázku súdu, či matka poberá z Rakúska prídavky na dieťa, uviedla, že tento rok o prídavky na dieťa nepožiadala, papiere jej totiž musí niekto vypísať. Aj keď prídavky na dieťa dostávala do konca minulého roka, išli na ich výdavky kvôli tomu, že otec dieťaťa nerobil.

Na otázku otca dieťaťa, prečo sa vydala a nie je s X., matka uviedla, že X. povedala, že tu 800,- Eur nezarobí a keby nemala peniaze, zoberie im byt exekútor.

Matka zopakovala, že otcovi dieťaťa povedala, nech to nechá tak. Matkina predstava je, že ona bude za všetko platiť, vo všetkom im bude finančne pomáhať, ale nech to všetko bude tak ako doteraz. Na záver uviedla otcovi dieťaťa, že keď je taký, nech si nájde bývanie a zariadi X. detskú izbu.

11. Z výpovede maloletého X., ktorého súd vyslúchol s poukazom na ustanovenie § 38 Civilného mimosporového poriadku a s objasnením o prebiehajúcom konaní v zmysle § 116 Civilného mimosporového poriadku, má súd preukázané, že jeho želaním je zostať s otcom, pretože matka teraz pracuje v V.. X. uviedol, že na Vianoce maminu nestretol, ale v januári bola za ním, doniesla mu tablet. Deň pred súdnym pojednávaním prišla za ním do družiny, doniesla mu lego - auto. X. uviedol, že on v Rakúsku ešte nebol, ale na prázdniny by šiel, ale nevedel uviesť, či by šiel do Rakúska, aj keby tam nebol ocino. Teraz je mamina v Rakúsku, aj tam býva. Predtým, ako išla do Rakúska, sa o neho starali mamina aj ocino. Teraz mu chýba, keď príde mamina len „na kus“. V lete s ním mamina ešte trávila čas, chodila s ním na zmrzlinu. Na otázku, či bol svedkom toho, že by matka doma pila alkohol, maloletý X. uviedol, že videl matku, že pila, skryl sa v obývačke a pozoroval ju. Na otázku, či sa stáva, že si aj otec doma vypije, maloletý X. uviedol, že málokedy, nie každý deň a nie je opitý. Niekedy si kúpi pivo, jednu plechovku. Nechodia k nim ani žiadni otcovi kamaráti. Po večeroch s otcom pozerajú futbal, keď je nejaký v televízore. Cez víkendy niekedy chodí k starým rodičom do W. alebo S.. Na otázku súdu, kto sa s ním učí, X. uviedol, že sa s ním učí ocino, aj keď je mamina doma. Predtým aj mamina varila, keď prišla domov. Ocino ho vypravádza do školy, aj keď je mamina doma.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol zveriť maloleté dieťa do starostlivosti otca a matku zaviazat' platiť výživné.

13. Matka maloletého dieťaťa O. E. bola do konca roku 2018 zamestnaná ako opatrovateľka v Rakúsku, kde pracovala v dvojtýždňových intervaloch. Z predložených listinných dôkazov, ktoré sa týkali obdobia od decembra 2015 do decembra 2017, vyplýva, že príjem matky činil 630,- Eur za dva odpracované týždne v jednotlivých mesiacoch s tým, že v mesiacoch október 2016 a máj 2017 mala matka príjem dvakrát po 630,- Eur a v mesiacoch február a marec 2017 príjem nebol vykázaný. Zárobok v roku 2018 matka nepreukázala, avšak uviedla, že jej príjem predstavoval 800,- až 1.000,- Eur mesačne. Dňom 31.12.2018 si matka zrušila živnosť v Rakúskej republike, následne pracovala ako čašníčka. Odo dňa 11.03.2019 je matka v jednomesačnej skúšobnej dobe nového zamestnania, pracuje ako sanitárka v nemocnici, pričom nevedela uviesť presnú výšku svojho príjmu, avšak uviedla, že jej príjem bude okolo 1.000,- Eur.

14. Otec maloletého dieťaťa K. H. je vedený v evidencii uchádzačovo zamestnanie od 04.01.2019. Od 01.07.2017 poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur.

15. Zo správy Základnej školy, I. 3, K. vyplýva, že maloletý X. H. navštevuje 3. ročník základnej školy, dosahuje v prospechu výborné výsledky, číta veľmi pekne, písmo má pekné a úhladné. Diktáty sú hodnotené väčšinou známku 1. V matematike dosahuje výborné výsledky. Osvojovanie učiva je bezproblémové. Na vyučovaní je aktívny, rozumie zadaným úlohám, pracuje väčšinou samostatne. Jeho pracovné tempo je pomerne rýchle. Správanie žiaka je dobré, niekedy cez prestávky sa naháňa so

spolužiakmi. K vyučujúcim sa správa slušne. Zodpovedne si plní svoje školské povinnosti. Starostlivosť o dieťa je veľmi dobrá. Žiak chodí do školy pekne a čisto oblečený. Vždy má pribalenú desiatu a nápoj. Stravuje sa aj v školskej jedálni. Popoludní navštevuje školský klub detí. Na vyučovaní sa zúčastňuje pravidelne. V I. polroku vymeškal len 35 vyučovacích hodín z dôvodu nemoci. Spolupráca s otcom dieťaťa je veľmi dobrá. Otec sa zúčastňuje rodičovských združení, zaujíma sa o školský prospech svojho syna, doma sa s ním veľa učí a pomáha mu v príprave na vyučovanie. Žiak má stále správne a dôkladne napísané domáce úlohy. Vždy je pripravený na vyučovanie. Otec dieťaťa častokrát konzultuje správanie a prospech svojho syna s triednou učiteľkou. Matka sa informuje za prospech a správanie svojho syna len niekedy, a to najmä telefonicky. Predpokladané výdavky na dieťa v súvislosti so školskou dochádzkou v školskom roku 2018/2019 sú približne 500,- Eur (poplatok ZRPŠ, triedny fond, výlety, divadlá, fotografovanie, poplatky v ŠKD, škola v prírode - 150,- Eur, učebné pomôcky, sada pracovných zošitov z vydavateľstva Tak Tik ...). Stravné v školskej jedálni je cca 20,- Eur/mesiac. Spolu cca 200,- Eur na celý školský rok.

16. Obec W. v odpovedi na žiadosť súdu zo dňa 05.02.2019 uviedla, že otec dieťaťa K. H., trvale bytom W. XXX je rozvedený, v obci sa v súčasnosti nezdržiava, nakoľko žije v K., v obci navštevuje svojich rodičov. Správanie na verejnosti má slušné, neboli voči nemu podané žiadne sťažnosti na komisii verejného poriadku. Vlastní byt spolu so svojou bývalou manželkou. O iných majetkových pomeroch otca maloletého dieťaťa nie je obci nič známe.

17. Mesto K. v odpovedi zo dňa 06.02.2019 uviedlo, že otec dieťaťa K. H. je rozvedený, trvalý pobyt má na adrese W. XXX, v meste K. má nahlásený prechodný pobyt na adrese P. XXX/XX. O. I. je rozvedená, trvalý pobyt má na adrese K., P. XXX/XX. Na tejto adrese má trvalý pobyt aj ich spoločný syn X. H.. V komisii verejného poriadku v meste K. neboli prejednávané. Na daňovom oddelení Mesta K. je vedená ako platca dane z nehnuteľnosti aj komunálneho odpadu O. I..

18. Obvodné oddelenie Policajného zboru v Poltári dňa 14.02.2019 zaslalo súdu správu, že vykonanou lustráciou bolo zistené, že otec maloletého dieťaťa má v informačnom systéme Ministerstva vnútra SR evidovaný trestný čin ublíženia na zdraví z roku 2012 a dva priestupky proti občianskemu spolunažívaniu z roku 2018. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR vyplýva, že otec dieťaťa má v evidencii dva záznamy. Jedno konanie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa 06.11.2018 bolo zastavené, za priestupok zo dňa 12.01.2018, ktorého sa dopustil voči matke dieťaťa, mu bola rozhodnutím uložená pokuta vo výške 30,- Eur. Z výpisu z denníka vyšetrovacích spisov je zrejmé, že vec týkajúca sa trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona bola ukončená a odovzdaná (na priestupkové konanie).

19. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom má súd preukázané, že sociálne šetrenie bolo vykonané u otca maloletého dieťaťa na adrese K. dňa 22.01.2019. Počas sociálneho šetrenia boli v domácnosti prítomní otec dieťaťa spolu s maloletým X.. Q. K. H. je nezamestnaný, v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Poltár, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 40,70 Eur a príjem z pracovnej činnosti mesačne v sume 27,88 Eur. Býva v dvojizbovom byte, ktorý je vlastníctvom jeho družky. V byte je zariadená spálňa, obývací izba a kuchyňa. Maloletý má zariadenú detskú izbu pozostávajúcu z písacieho stola, postele, skrine a ďalším nábytkom, kde má vytvorené vhodné podmienky na učenie a trávenie voľného času. Byt je zariadený moderným nábytkom. Hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Mesačné náklady na domácnosť sú 40,- Eur za elektrickú energiu a 140,- Eur za nájomné. Inkaso platí otec v nepravidelných intervaloch a strieda sa pri platení spolu s družkou O. I.. Pán H. uviedol, že trvá na podanom návrhu na zverenie syna X. do svojej výchovy a starostlivosti. Ako dôvod uviedol, že matka maloletého sa čoraz menej zdržiava doma, keď pricestuje z Rakúska, kde pracuje ako opatrovatelka, tak sa zdrží doma dva dni, potom odíde. Ako dôvod odchodu uvedie, že ide naspäť do práce, ale pán H. tvrdí, že chodí za priateľom. Pani I. sa mu sama priznala, že má priateľa a bude sa vydávať. O maloletého sa poriadne nestará, neupratuje a požíva alkoholické nápoje. Pod vplyvom alkoholu sa neprimerane správa. Počas vianočných sviatkov pobudla doma dva dni, aj to pod vplyvom alkoholu. Sama si uzná, že potrebuje liečenie. Dňa 22.01.2019 bol vykonaný pohovor s maloletým X. H. v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine, bez prítomnosti rodičov a za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Maloletý X. bol primerane jeho veku a rozumovým schopnostiam oboznámený s prebiehajúcim konaním na Okresnom súde Lučenec. Maloletý X. pri pohovore uviedol, že je žiakom 3. ročníka Základnej školy, I. 3, v K.. Vyjadril sa, že s mamou sa videl len raz začiatkom januára. Prišla za

ním do školy asi na 10 minút a priniesla mu tablet. Maloletý X. tvrdí, že maminka mu telefonuje každý deň, rozprávajú sa o tom, čo mu nakúpila. Povedala mu, že má už v Rakúsku byť, kde bude aj bývať a že im bude platiť byť v K.. Maloletý si nepamätá, kedy trávil dlhší čas s matkou. Sám od seba jej nezvykne telefonovať. Na koniec pohovoru uviedol, že by chcel ostať s ockom a chce, aby sa o neho staral.

Dňa 28.01.2019 úrad práce telefonicky kontaktovala matka maloletého X. pani O. I., ktorá oznámila, že na Slovensko sa dostaví v deň súdneho pojednávania. Ďalej uviedla, že úradu zašle písomné stanovisko k predmetu pojednávania a zároveň ho zašle aj na Okresný súd Lučenec.

Kolízny opatrovník odporúčal vyhovieť návrhu otca zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti a zaviazat' matku maloletého na platenie výživného s prihliadnutím na jej príjem a odôvodnené potreby dieťaťa.

20. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

25. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

26. § 43 ods. 1 zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

27. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Súd pri rozhodovaní postupoval v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, pričom na základe vykonaného dokazovania má preukázané, že od ostatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a úprave výživného k maloletému X. v roku 2010 (t.j. pred 9 rokmi) nastala podstatná zmena pomerov na strane dieťaťa aj jeho rodičov. Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku). V konaní mal súd preukázané, že matka dieťaťa v súčasnosti žije a pracuje v Rakúsku, kde sa vydala za rakúskeho občana a z jej vyjadrení vyplýva, že na Slovensko sa vrátiť neplánuje najmä z dôvodu, že tu by nedosahovala potrebný príjem. Maloletý X. žije s otcom v K. v byte, ktorý je vlastníctvom matky. Otec dieťaťa poskytuje všestrannú starostlivosť, výchovu a opateru. Priáním dieťaťa je byť zverený do starostlivosti otca.

29. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že zverenie maloletého X. H. do starostlivosti otca je v záujme maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa súd vychádzal zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, v ktorej je preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa. Rovnako súd prihliadol aj na názor maloletého X., ktorý sa opakovane vyjadril, že jeho želaním je zostať v starostlivosti otca. Preto súd návrhu otca vyhovel a zveril maloletého X. do jeho osobnej starostlivosti.

30. Pokiaľ matka maloletého X. naznačila, že otec dieťaťa je agresívny a požíva alkoholické nápoje, tieto skutočnosti neboli v konaní preukázané. Otec dieťaťa sa síce dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, avšak voči matke dieťaťa. Požívanie alkoholu zo strany otca nepotvrdil ani maloletý X.. Tieto tvrdenia matky sa súdu navyiac javia účelové a protirečivé, pretože na jednej strane matka uvádza, že otec na dieťa kričí a je nervózny, avšak na druhej strane trvá na tom, aby dieťa zostalo v starostlivosti otca a ona im bude platiť byt a finančne ich podporovať ako doposiaľ.

31. Keďže rodičia nežiadali v rozhodnutí súdu upraviť styk matky s maloletým X., súd otázku stretávania matky s maloletým dieťaťom neupravil. Súd v tomto smere oceňuje prístup otca, ktorý sám navrhol, že v čase, keď matka pricestuje na Slovensko, opustí byt, v ktorom so synom žije, aby mohla matka počas pobytu na Slovensku nerušene tráviť v byte čas s dieťaťom. Zároveň sa tak vyhnú eskalácii prípadných konfliktov v prítomnosti syna.

32. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

33. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

34. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

35. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

36. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

37. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

38. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

39. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

40. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia o výživnom k maloletému dieťaťu, v tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že každý z rodičov je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Rozoznáva sa niekoľko foriem vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť sa môže plniť osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou je poskytnutie vecných plnení ako napríklad bývanie alebo stravovanie. Treťou formou vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažný príspevok na uhrádzanie potrieb maloletého. Rodič, ktorý sa o maloletého osobne stará, poskytuje maloletému prevažne vecné plnenie výživného, ako aj osobnú starostlivosť o maloletého. Naopak rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu poskytnutím peňažného plnenia formou výživného. Pre určenie výšky výživného je smerodajná životná úroveň každého rodiča, pretože dieťa má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni.

42. Súd zaviazal matku na platenie výživného v navrhovanej výške 100,- Eur mesačne, pričom má za to, že určenie výživného v takejto výške zodpovedá potrebám maloletého dieťaťa s ohľadom na jeho vek, ako aj možnostiam a schopnostiam matky. Matka maloletého dieťaťa má v súčasnosti príjem približne 1.000,- Eur mesačne. Uvedenú skutočnosť síce matka nepreukázala listinným dôkazom, ktorým podľa svojho vyjadrenia nedisponuje, pretože je v skúšobnej dobe nového zamestnania, nakoľko však nikto z účastníkov konania toto skutkové tvrdenie nepoprel, považuje ho súd za nesporné. Otec si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu nielen osobnou starostlivosťou, ako aj poskytovaním stravovania pre dieťa a sčasti aj ubytovania, keďže uhrádza výdavky za elektrinu a plyn v byte. Pri rozhodovaní o určení výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že otec maloletého dieťaťa je nezamestnaný, jeho mesačný príjem predstavuje dávka v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur. Brigádnicky si však privyrába, pričom príjem z tohto zdroja odhadol približne vo výške 500,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o výdavky, otec uviedol platby vo výške 40,- Eur za elektrickú energiu a plyn. Z vyjadrenia otca, ako aj správy Základnej školy v K. vyplýva, že iba mesačné výdavky na maloleté dieťa súvisiace s povinnou školskou dochádzkou a stravovaním v školskej jedálni predstavujú počas školského roka približne 70,- Eur mesačne (a to strava v školskej jedálni cca 20,- až 28,- Eur/mesiac, výdavky v súvislosti so školskou dochádzkou cca 500,- Eur/rok). Otcovi nemožno uprieť snahu o zabezpečenie príjmu a tým plnenie vyživovacej povinnosti, keďže otec si privyrába brigádnicky a zamestnanie si hľadá (požiadal o prijatie do zamestnania ako školník). Navyiac súd musí konštatovať, že možnosti otca dieťaťa nájsť si vhodné zamestnanie či privyrobiť si iným spôsobom sú limitované starostlivosťou o dieťa a jeho denným režim súvisiacim s plnením školskej dochádzky, pričom pri starostlivosti o dieťa sa otec nemá s kým vystriedať, keďže matka dieťaťa žije v Rakúsku a na Slovensko prichádza zriedkavo.

43. Podľa zaužívanej rozhodovacej praxe súdov výživné, ktoré platí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 % až 30 % čistého príjmu povinného rodiča. Matka nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem vyživovacej povinnosti k maloletému X.. Ďalšie matkine deti sú toho času už plnoleté. Otec dieťaťa plní vyživovaciu povinnosť k dcére K. vo výške 120,- Eur mesačne. Mesačný príjem matky podľa jej vyjadrenia predstavuje približne 1.000,- Eur. Vyššie uvedené rozpätie sa teda v prípade matky maloletého dieťaťa pohybuje od 200,- Eur do 300,- Eur. Súd však zohľadnil skutočnosť, že matka dieťaťa uhrádza náklady spojené s užívaním bytu, v ktorom žije dieťa so svojím otcom, vo výške cca 150,- Eur mesačne. Zohľadnil aj odvody, ktoré matka platí v Rakúskej republike. Tieto matka uviedla vo výške 600,- Eur štvrťročne (t.j. cca 200,- Eur mesačne), avšak za prvý štvrťrok roku 2019 jej boli podľa predloženého dokladu predpísané len vo výške 55,21 Eur + oprava za rok 2017 vo výške 19,91,- Eur. Matka uviedla, že za bývanie v Rakúsku v súčasnosti neplatí. Na výdavky matky spočívajúce v úhrade splátok úverov a poisťného súd neprihliadol, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Rodičia musia nakladať so svojím príjmom zodpovedne tak, aby neohrozili svoju vyživovaciu povinnosť k deťom, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že neušlo pozornosti súdu, že aj v čase, keď matka poberala prídavky na dieťa z Rakúska, tieto nenechávala otcovi na starostlivosť o dieťa, hoci účelom prídavku ako štátnej sociálnej dávky je prispieť oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Podľa svojho vyjadrenia matka z tejto sumy čiastočne zaplatila úhradu za užívanie bytu, splátky úverov, kúpila potrebné veci do domácnosti, otcovi ani dieťaťu však nenechávala žiadnu finančnú hotovosť. Súd preto výživné na maloleté dieťa vo výške 100,- Eur mesačne vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje za primerané.

44. Zároveň súd rozhodol o splatnosti a spôsobe platenia výživného.

45. Otec žiadal určiť výživné od podania návrhu na začatie konania vo veci samej, t.j. od 11.01.2019. Zročné výživné za obdobie od 11.01.2019 do 31.03.2019 súd vyčíslil v sume 267,83 Eur [mesiac január 2019 - 100,- Eur : 31 dní v mesiaci = 3,23 Eur x 21 dní (od 11.01.2019 do 31.01.2019) = 67,83 Eur, mesiac február 2019 - 100,- Eur, mesiac marec 2019 - 100,- Eur, spolu 267,83 Eur. Zročné výživné súd uložil matke zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám otca, keďže vzhľadom na výšku tejto sumy, ktorú bude matka povinná zaplatiť popri bežnom výživnom, sa určenie dlhšej lehoty javilo súdu odôvodnené (§ 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

46. Rodičia dieťaťa spolu nežijú, o dieťa sa stará otec. Zmena rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu má vážne dôsledky pre maloleté dieťa, v záujme ktorého je upraviť jeho pomery po zmene situácie v rodine. Významným dôsledkom rozhodnutia súdu je napríklad ustálenie otázky, ktorý z rodičov bude dieťa zastupovať v bežných veciach. Keďže matka dieťaťa, ktorej bolo predchádzajúcim rozhodnutím súdu dieťa zverené do osobnej starostlivosti, žije v cudzine a o dieťa sa stará otec, na zachovanie status quo, ktoré je želaním matky, nie je žiadny dôvod. Ak je matka v zahraničí a dieťa na Slovensku, z objektívnych dôvodov starostlivosť o dieťa matka nemôže vykonávať. Predmetným rozhodnutím teda dochádza k zosúladieniu faktického a právneho stavu vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

47. Záverom súd pre úplnosť k písomnému podaniu matky maloletého X. doručenému súdu dňa 30.01.2019 a označenému ako „Vyjadrenie a zverenie X. H. do starostlivosti obidvoch rodičov“ poznamenáva, že nakoľko toto podanie podľa oznámenia matky nebolo návrhom na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ale len vyjadrením matky, že dieťa má právo na starostlivosť oboch rodičov, súd o tomto podaní osobitne nerozhodoval.

48. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutel'ných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.